
Riktig bruk av litteraturhenvisninger

KORRESPONDANSER

IVAR NORDRUM

Min erfaring er at bruken av litteraturhenvisninger i publikasjoner i medisinske tidsskrifter kan være forskjellig. Ved flere anledninger, i forskjellige tidsskrifter, har jeg kommet over litteraturhenvisninger som viser seg å være abstrakter (fra kongresser o.l.), eller av og til diskusjonsinnlegg eller korrespondanse, og hvor dette ikke er tydeliggjort i henvisningen. Man forledes til å tro at det henvises til en vitenskapelig publikasjon, med mindre man selv er godt kjent med litteraturen i fagfeltet, eller med mindre man blir mistenksom fordi det henvises til kun én side.

Jeg oppfatter slik bruk av henvisninger som uheldig, og det er heller ikke i samsvar med eksisterende veiledninger for litteraturhenvisning. Fra forfatterveiledningen i Tidsskrift for Den norske lægeforening siteres: "Personlige meddelelser og upubliserte data (foredrag, innlegg ved kongresser etc.) tas ikke med i litteraturlisten, men innarbeides i teksten (eksempel: P. Ås, personlig meddelelse, eller Olsen A, Nilsen B, foredrag ved Congress of . . . Oslo 1990, abstrakt 201)" (1). Og i de såkalte Vancouver-reglene står det: "Avoid using abstracts as references" (2).

Det bør være viktige grunner for å henvise til abstrakter. Leseren vil for eksempel ikke ha noen mulighet for kritisk vurdering av resultatene. Ønsker man allikevel å benytte seg av henvisning til en slik kilde, må dette komme klart frem i litteraturlisten.

Uheldige mangler ved litteraturhenvisninger skyldes i de fleste tilfellene antakeligvis ubetenksomhet og manglende kjennskap til adekvat praksis. Konsekvensen kan imidlertid være at litteraturlisten gir et feilaktig inntrykk, at førsteforfatteren kommer med i ISI-databasene (som bl.a. brukes ved søk på sitert forfatter) og at leseren villedes.

Det å bygge opp en gjennomtenkt og relevant litteraturliste kan være vanskelig. Det er flere hensyn å ta, og vi vet at motivene for å utelate eller inkludere en litteraturhenvisning kan være ganske forskjellige. Vi bør ha en bevissthet om hvorfor vi benytter de henvisninger vi gjør, og vi bør også kvalitetsvurdere en publikasjon før den tas med i litteraturlisten.

Dersom innlegg som dette refereres, så bør det gjøres slik "Nordrum I. Riktig bruk av litteraturhenvisninger. (Korrespondanse.) Tidsskr Nor Lægeforen 2000; 120: xx", og ikke slik "Nordrum I. Riktig bruk av litteraturhenvisninger. Tidsskr Nor Lægeforen 2000; 120: xx", som ville gi et inntrykk av noe mer enn at dette er en liten påminnelse.

LITTERATUR

1. Forfatterveiledning. Tidsskr Nor Lægeforen 2000; 120: 2189 – 90.
www.legeforeningen.no/tswb/index.htm (20.8.2000).
2. International Committee of Medical Journal Editors (Vancouvergruppen). Uniform requirements for manuscripts submitted to biomedical journals. www.icmje.org/ (20.8.2000).

Publisert: 10. september 2000. Tidsskr Nor Legeforen.

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 13. juli 2026.